

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.11, november 2017

Indledningen er redigeret af Klaus Nielsen og Henrik Yde

Tilsyn ved dr.phil. Flemming Lundgreen-Nielsen

Denne pdf er en læseversion af værkets indledning. Værket findes digitalt med punktkommentarer, tekstreddegørelse og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

Indledning til

Ved Sølv-Brylluppet den 4de Mai 1828

ved Vibeke A. Pedersen

Indhold

- 1 Anledning
- 2 Sølvbrudeparret og Grundtvig
- 3 Digtet
- 4 Melodien
- 5 Anvendt litteratur

1 Anledning

Digtets anledning var sølvbryllupsfesten hos og for ægteparret Henrik Frederik Prætorius og fru Bolette Elisabeth. Han var en handelens og handlingens mand, der ikke alene varetog grosserernes interesser i Grosserer-Societetet, men også det københavnske borgerskabs interesser som medlem af 'Stadens 32 mænd'. Denne institution kunne føre sin historie tilbage til 1659, hvor København havde fået nye privilegier. Borgerskabets fornemste mænd valgte blandt deres egne disse mænd, der havde ret til foretræde for kongen. Henrik Frederik Prætorius var blevet indvalgt i 1821 og vedblev at være medlem til 1840, hvor borgerrepræsentationen blev dannet som en fortsættelse af 'Stadens 32 mænd'.

2 Sølvbrudeparret og Grundtvig

Prætorius var jævnaldrende med Grundtvig, og af et brev fra Grundtvig til hustruen Lise fra 23. august 1823 fremgår det, at Grundtvig havde indfundet sig "hos den unge Prætorius, hvor jeg blev noksom berømt for mine gode Dyder, og tracteret med ægte Kirsebærssuppe" (*Breve 2*, s. 64). Man kan sige, at Grundtvig her i mere end én

forstand 'spiste kirsebær med de store', selv om årstiden naturligvis kunne indbyde til det.

3 Digtet

Selve digtet består af tre sekslinjede strofer med både kryds- og parrim. Melodien fordrer, at strofernes to sidste parrimende linjer gentages. Grundtvig kunne have benyttet muligheden for at bruge disse parrim som et omkvæd, der blev gentaget gennem hele digtet, hvad han dog ikke har gjort.

Digtets indhold er tilpas upersonligt til, at det ville kunne bruges til snart sagt ethvert sølvbryllup. Ud over parrets "blomstrende Kaar" (strofe 2) er der hverken antydning af sølvbrudgommens fremtrædende position i samfundet eller henvisninger til personlige forhold og begivenheder. Derimod finder vi en lovprisning af den levende kærlighed mellem ægtefællerne og enkelte hentydninger til parrets grå hår. Ægteskabets bånd kaldes levende, et ord, der hos Grundtvig altid er stærkt positivt konnoteret. De børn, der hentydes til i strofe 2, er Vilhelmine Sophie, født knap ti måneder efter brylluppet, og den to år yngre Jeppe, opkaldt efter farfaren.

Ikke overraskende er kærligheden det gennemgående tema (strofe 1 og 3), hvor den begge gange kædes sammen med det romantiske udtryk "Lilie-Haand".

Digtet blev trykt som en firesidet folder, som kan have været delt rundt på fejringdagen. Det er nærliggende at forestille sig, at Grundtvig mødte op, og at digtet var hans opmærksomhed til sølvbrudeparret, men det er ikke lykket at finde belæg for dette. Da sangen hverken rummer oplysning om forfatter, trykker eller udgivelsessted, er der dog grund til at tro, at den ikke kom i offentlig handel, fordi censurbestemmelserne krævede disse oplysninger.

4 Melodien

Melodien, som festsangen skulle synges til, "Førstkommende Maidag vort Bryllup skal staae", var skrevet af Johann Abraham Peter Schulz og stammede oprindeligt fra Thomas Thaarups helstatspatriotiske syngespil *Høst-Gildet*, der i sin tid var skrevet til den senere kong Frederik 6.s formæling med Marie af Hessen-Kassel den 16. september 1790 (Engberg 2009, s. 213). Også i sit eget digt fra 1815 til dette kongepars sølvbryllup havde Grundtvig med næsten samme titel alluderet til Thaarups værk ([se indledning til Grundtvigs "Høstgildet" her](#)). Samtidig har en melodi, der peger på maj måned, været relevant til et majbryllup.

5 Anvendt litteratur

- *Breve 1*, se Grundtvig, N.F.S. (1924-1926) *Breve fra og til N.F.S. Grundtvig*, udg. Georg Christensen & Stener Grundtvig 1-2, bind 1: (1807-1820). København.
- Engberg, Jens (2009) *Den standhaftige tinsoldat. En biografi om Frederik 6.* København.

- Grundtvig, N.F.S. (1815) "Høstgildet" i *Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn*, nr. 86, 28. oktober, sp. 1361-1366. København.
- Grundtvig, N.F.S. (1926) *Breve fra og til N.F.S. Grundtvig*, udg. Georg Christensen & Stener Grundtvig bind 2: (1821-1872). København.
- Thomas, Thaarup (1790) *Høst-Gildet. Et Syngespil i een Act.* København.